

[Kirkegaard]

Jeg vil gerne spørge fru Hanne Thanning Jacobsen, om dette betyder, at SF ikke deler den betænkelighed ved at give de frie skoler større frihed, som den socialdemokratiske ordfører gav udtryk for.

(Kort bemærkning).

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

Socialistisk Folkeparti går ind for de frie skoler. Jeg håber, det svar er nok for hr. Kirkegaard.

Ole Vig Jensen (RV):

Det forslag, som vi nu har til første behandling, har jo været et godt stykke tid undervejs. Der har været ganske langvarige drøftelser ude hos de forskellige frie skoleformer, fordi der med forslaget brydes ganske afgørende med det kendte refusionsprincip, som i ganske mange år har været bærende for disse skoleformer, og som har givet dem en rimelig garanti og tryghed. Det er klart, at vi ikke alene af traditionsbundne grunde skal fastholde et princip for principets egen skyld. Men samtidig er det meget vigtigt, at ændringer sker på en sådan måde, at de er tilpas undersøgt og afstemt netop efter de frie skoleformers forskellighed og egenart. Det bør ikke være sådan, at ændrede tilskudsregler pludselig indebærer risiko for, at en ellers velfungerende skole måtte komme i vanskeligheder.

Det er også vigtigt, at de private skoler uanset deres forskellighed kan være i den samme tilskudslov. Vilkårene på andre områder kan være forskellige, og det kan klares over anden lovgivning, men det er vigtigt, at de er under samme tilskudslov. For Det Radikale Venstre er dette synspunkt nok det mest afgørende, fordi dette fælleskab historisk har vist sig frugtbar. Man kan måske uden at blive alt for højtidelig sige, at fællesskabet mellem disse mange forskellige skoleformer har været af værdi både folkeligt og politisk.

Her i Folketinget og i Undervisningsministeriet er jeg sikker på at vi i fælleskab har haft glæde af det samvirke, der har været imellem skolerne, fordi vi vidste, at enighed mellem skolerne har været en vigtig forudsætning, når der skulle tages nye initiativer, og når vilkårene i øvrigt skulle ændres. Vi

har ganske mange erfaringer netop på dette område.

Det forslag, som vi nu diskuterer, og som skal behandles nærmere i den kommende tid, indebærer jo en overgang til princippet om tilskud efter objektive kriterier til afløsning af refusionsprincippet. Det har klart fordele, og det kan ingenlunde afvises, at det godt kan øge skolerne frihed. Vi hilser dog alligevel med glæde, at refusionsprincippet er fastholdt for en række udgiftstyper. Det ville nærme sig noget af en uretfærdighed, hvis ikke f.eks. renter af lån med pant i skolens ejendomme var refusionsberettigede. Skolerne har disponeret efter disse udgifter, og vi ville gøre vold på meget af det, hvis disse udgifter ikke længere var refusionsberettigede. Andre udgifter er også med i denne gruppe, og vi bør nok overveje, om ikke f.eks. ejendomsskatter skal med i gruppen, fordi skolerne jo har yderst forskellige vilkår at arbejde under. Det samme gælder spørgsmålet om specialundervisningen i de frie grundskoler.

Det udvalg, som har lavet, skal vi kalde det analysearbejdet, har fra starten haft princippet om overgang til tilskud efter objektive kriterier som udgangspunkt. Man kunne godt have haft andre indfaldsvinkler til en sådan undersøgelse, og man kunne måske også have åbnet for nye og andre forslagsmodeller. Det gælder f.eks. for højskolerne, at de i betydeligt omfang allerede for længe siden har passeret tilskudsloftet på en række konti, og det er derfor for mange af disse skoler ikke umiddelbart nogen fordel at gå over til dette nye princip. Folkehøjskolerne har levet med disse overskridelser, fordi de har skaffet sig indtægter på anden vis: ved kursusaktiviteter eller ved at drive højskole i næsten alle årets måneder.

Men den enkelte skole vil som sagt nu blive noget friere – eller måske endda meget friere – stillet ved sine interne dispositioner; der skal ikke længere være den ufrugtbare diskussion om, om en reparation skal høre hjemme det ene eller det andet sted. Man kan etablere kontosystemer, der passer bedst til den enkelte skole, og meget af det revisionsarbejde, som ellers hører til her, og det kontrolarbejde, som Undervisningsministeriet skal udføre, vil givetvis kunne indskrænkes.

I denne sammenhæng er det selvfølgelig vigtigt at understrege det tillidsforhold, som